

βλαστήσουν τα δόντια μπήγει το δάκτυλο της στο ζακχαρώδες υγρό του γλυκού του καρυδιού και τρίβει τα ούλα του παιδιού. Κατά την οδοντοφυΐα συνήθως τρέχουν τα σάλια του παιδιού. Για να σταματήσει αυτό το πράγμα πιστεύεται ότι πρέπει να το κυλήσει στο στομα ξαφνικά ένας μαύρος θεωρείται καλό να βλαστήσουν πρώτα τα δόντια της κάτω σιαγόνας. Ο πρώτος άνθρωπος που θα δει το πρώτο δόντι του παιδιού πρέπει να του ράψει πουκάμισο. Όταν γίνει εξαγωγή των πρώτων δοντιών για να ακολουθήσει η δεύτερη οδοντοφυΐα τότε το παιδί πρέπει να ρίξει το δόντι στη στέγη του σπιτιού, και να πη την κάτωθι φράση υπάρχουν και άλλες παραλλαγές της φράσεως αυτής «Ήλιε μου τρισήλιε μου σύρων σου δόντιν κοκκαλένον να μας ρίξης δόντιν σιερένον, να κοκκαλιώ τα σίερα τσ' εσου τα παξιμάδια.»

Στο Φρέναρος τρίβουν τα ούλη του παιδιού με μυαλά στρουθίου για να βλαστήσουν τα δόντια εύκολα. Το παιδί δεν πρέπει να καθαλλικέψη πριν από την οδοντοφυΐα διότι τότε πιστεύεται ότι τα δόντια του βγαίνουν σαν του γαϊδάρου.

Τελειώνοντας αναφέρουμε ένα νανούρισμα από αυτά που τραγουδούνται συνήθως από τη μητέρα του παιδιού για να κοιμηθή. Κατά παρετυμολογία του ονόματος της Αγίας Μαρίας από το μαρανίσκω δηλ. μαραίνω το παιδί ώστε να κοιμηθή πολλά νανουρίσματα αναφέρουν την Αγία Μαρί-

να. Τέλος πρέπει να αναφέρουμε ότι τα λόγια του νανουρισματος στηρίζονται στη μαγεία, πιστεύεται δηλαδή ότι οι λέξεις του έχουν τη δύναμη να πραγματοποιήσουν αυτά που λέγονται. Ένα νανούρισμα λοιπόν κυπριακό λέγει τα εξής:

*Αγία Μαρίνα τζιαί τζυρά
που μαρανίσκεις τα μωρά
μάρανέ μου την κόρην μου
τζ' επαρτήν πέρα γύριστην
νά δη τα δέντρα πως αθθούν
τζιαί τα πουλλιά πως τζελαδούν
πως πάσιν πέρα τζ' έρκουνται,
να δη νερά τρεχάμενα,
να δη πουλιά πετάμενα
τζιαί πάλε στράφου φερ' μου την
μεν την γυρέψη μάνα της
τζιαί χαλαστή το γάλαν της
μέν την γυρέψ' ο τζύρης της
τζιαί θυμωθή της μανας της
τζιαί δέρει τους μαείρους της.*

Το παιδί αποτελεί τη νοσταλγική εποχή της ανθρώπινης ζωής όπως και η κοινωνία που πέρασε τη νοσταλγία των ανθρώπων που ζούνε τη σκληρότητα της νέας κοινωνίας τους. Και όπως στις αγαπημένες στιγμές που πέρασαν οι άνθρωποι γυρίζουν με τωση αγάπη και λαχτάρα έτσι όλοι μας επιστρέφουμε στ' όμορφο παιδικό παρελθόν που δεν θα ξανάλθη πιά. Το συναίσθημα αυτό κατέχει και τη Λαογραφία όταν ασχολείται με το παιδί και τον παραδεισιακό κόσμο του.

Στον Κεφαλόβρυσο

*Θέλω να πάω έσσω μου
στην Τζυρκά που είναι το χωρκό μου
πάνω στον Κεφαλόβρυσο στον τόπο
το δικό μου
Να κάτω να ξεκουραστώ στο Πλάτανο
που κάτω
Νά σιήψω μεσ τον ποταμό
να πω νερό τρεχάτο
Τζιαί να γυρίζω το χωρκό
σαν να' μουν μαθημένος
ό' μέσα στο Στρόβολο
που είμαι πάντα ξένος.
Έμαθα μετά λύπης μου
πως το νερόν εχάθη
που έτρεσιεν νυχθημερόν
από αιώνων βάθη.*

Χαράλαμπος Χατζημοιραίος
από τη Χαρδακιώτισσα Κυθρέας